

Nr 172.

Av herr **Sederholm m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område m. m.

I proposition nr 251 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga förslag till

1) lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område; och

2) lag om ändrad lydelse av 36 § 2 mom. i kungl. förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom.

Den kungl. propositionen är byggd på ett av jordkommissionen utarbetat förslag till revision av lagen den 26 mars 1920 om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

Rätt för lägenhetsinnehavare med egna hus å annans mark att friköpa den av honom innehavda marken infördes genom lagen den 28 juni 1918 om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område, vilken lag trädde i kraft den 1 september 1918. Denna lag antogs av riksdagen 1918 i anledning av en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition och var föremål för mycket delade meningar inom riksdagen.

Jordkommissionen, som ej var belåten med sistnämnda lag, synes — enligt vad som framgår av motiven till kommissionens förslag, sid. 11 — hava på eget initiativ utarbetat och avgav i mars 1919 till Kungl. Maj:t förslag till revision av lagen. I anledning av detta förslag framlade Kungl. Maj:t vid 1919 års riksdag förslag till reviderad friköpningslag, men detta förslag blev icke antaget av samma riksdag. Det framlades ånyo vid 1920 års riksdag och blev då godkänt, varefter Kungl. Maj:t den 26 mars 1920 utfärdade

den nu gällande friköpningslagen, som trädde i kraft den 1 september samma år.

Sedan en enskild person redan den 4 september och således blott 3 dagar efter det sistnämnda lag trätt i kraft hos Kungl. Maj:t gjort hemställan om revision av lagen, anbefalldes Kungl. Maj:t genom remiss den 7 september 1920 jordkommissionen att avgiva utlåtande över nämnda hemställan, och i anledning härav har kommissionen utarbetat det förslag, som ligger till grund för den kungl. propositionen.

Då denna ömtåliga, mycket omtvistade och i den enskilda äganderätten, som är en av rättssamhällets grundvalar, djupt ingripande lagstiftning är alldeles ny — ej fullt 4 år gammal — och redan för två år sedan undergått en betydande revision, som ytterligare tillgodosett flera socialpolitiska önskemål, synes större erfarenhet om lagstiftningens verkningar böra vinnas, innan lagen ånyo göres till föremål för revision och därtill en så omfattande revision, som nu ifrågasatts att äga rum i fortgående socialpolitisk riktning. Aktning för lag och lagstiftning synes ock fordra, att en lag ej göres till föremål för ändring genast sedan den trätt i kraft.

Vid detta förhållande kunna vi ej heller anse, att i detta fall föreligger sådant förhållande, som bort föranleda propositionens framläggande efter den i 54 § riksdagsordningen föreskrivna ordinarie propositionstidens utgång och till och med så sent som i riksdagens yttersta timme. Vi tillåta oss således hemställa,

att i frågavarande kungl. proposition nr 251 måtte av riksdagen avslås.

Stockholm den 10 maj 1922.

G. Sederholm.

K. J. Gustafsson.

Erik Andersson.

Joh. Nilsson,
Skottlandshus.

Th. Borell.

Elof B. Andersson.